

آلتیجی چلم

صاپی: 4

تیربه اول 1928

Darülfünun EDEBİYAT FAKÜLTESİ MECMUASI

فلسفه، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایکی آبیده بـ تـرـ اـلـوـنـوـرـ

مندرجات

یکی زمان فلسفه‌سی	دوقتوه اور خانه سعیدالمر به
ایکی تورک فیلسوفی	ازمیرلی اسماعیل مفہی
روصوبہ کورہ بدن تربیہ‌سی	اسماعیل مفہی
آورام غالاتی	تصحیح واعتذار
فلسفہ اصطلاحی	حنبل نعمۃ اللہ
ابتدائی ذهنیت	حنبل نعمۃ اللہ
جوغرافیاده مشاهده اصولاری	علی مامب
کویر پلی زاده محمد فؤاد	بین الملل مستشرقلر قونفره‌سی

استانبول — آمری مطبوعه‌سی

1928

روصویه گوره بدن تربیه‌سی

زان ژاق روصونک بدن تربیه‌سی ناصل تلقی ایتدیکنی آکلامق ایچین هر شیدن اول فلسفه‌سندک تملی گورمک ، روصونک فلسفه‌ده بدن و عضویت حیاتنه ویردیکی بویوک موقعی دوشونمک لازم گلیر . دائم « طبیعت ، طبیعت ! » دیهن روصو بومفهوم ایله انسانک بوتون وجودینی ، عضولرینی ، سوق طبیعیلرینی ، انسانک بوتون جسمانی وارلغنی و بونلرک جمعیتندن اولکی حالنی قصد ایدیبور . اجتماعی فلسفه‌سی فرد دایایان ، اجتماعی اصلاحاتی فردک طبیعته کوره یامق ایستهین روصو بوفرد فکریله بر وجوده عائد اولان و آنجق بو وجودله تحملی ایدن حریتلری ، ضرورتلری ، سائقه‌لری ، احساسلری ... قصد ایدیبور . خلاصه « طبیعت ، طبیعت ! » دیهن روصو طبیعی انسانی حقیقی معنویات حیاتندن محروم بر حیوانه بکزه تن بر طبیعتجی در ... شوحالده سوق طبیعیلر ، احساسلر ، طبیعی حریتلر و ضرورتلره بوتون طبیعی قوتلرک و موجودلرک استناد کاهی اولان وجود روصونک فلسفه‌سنده اک مهمن ، اک اساسلی بر عنصر اولویور . اونک ایچین بدن تربیه‌سندک روصونک نظرنده پک مهمن بر تربیه ، حتی تربیه‌لرک تملی اولدیغی تقدیر ایتمک کوچ دکلدر . روصویه کوره هر شیدن اول جسمانی انکشاف موضوعی اولان . چوجوق مستقبل معنوی انسانک تملی در . قوی‌البنیه چوجوق بویوک انسانک ضعفنه قارشی احتیاط قوتی اولور . » [*] آدام آغازنث قوتی چوجوق دینیلن فدانک صاغلام‌لغنه با غلیدر . مکمل بر محصل الده ایده بیلمک ایچین هر شیدن اول صاغلام بر کوک وجوده کتیرمک لازمدر . بشری‌تکامل بختنده بوکوک هنوز اجتماعی حیاته کیرمه‌مش اولان چوجوقدر . چوجوقده قوتی اولماهی ایسته‌نیلن حیات معنوی و اخلاقی حیات دکل ، عضوی وجوده‌یانی حیاتندر . معنوی و اخلاقی حیات بوعضوی و جسمانی . حیات اوزرنده انکشاف ایده‌جکدر . اساساً روصونک حیات تلقی‌سنده بدن حیاتی .

بدنک فعالیتی، بدنک عضولری داخلدر. روصویه کوره یاشامق تنفس ایمکدن عبارت دکلدر. یاشامق فعالیتده بولونق، حاسه لرمزی، ملکه لرمزی، بزره وارلغمزی حس ایتدیرن نفسمزک بوتون اجزاسنی قوللانق دیمکدر. اُك چوق یاشامش اولان انسان اُك چوقسنہ کورمش اولان انسان دکل، حیاتی اُك چوق دویمش اولان انساندرا. انسان واردکه داها دوغمادن او لمشدرا. لکن یوز یاشنده طوپراغه کیرمشدر. بولیه برآدام یاشامق شرطیه مزاره کنیجلکنده کیتسه یدی داها کارلی چیقاردی [1].

« صاعلام بدن اولمادچه صاعلام عقلده تشکل ایده من. انسانده حقیقی بر عقلک وجوده تابع اولمقسزین تشکل ایمه سی شویله دورسون، بالعكس ذهنک عملیه لرینه سهولت وامنیت ویرن وجودک ای تشکل ایتمش اولماسیدر. » [2] صاعلام بدن اولمادچه اطاعت ایده بیلمه سی ایچین صاعلام اولماسی لازمدر. خدمتکارک ایسی قوی البینه اولانیدر. [3] وجودین متمادیاً ایشله تیکز. صاغ وسامم برحاله کتیریکن. تاکه عاقل و منطقی اولسون، چالیشسین، فعالیتده بولونسون، قوشسین، باغیرسین، دائم حرکت حلنده اولسون، قوتی یتیشمش آدام حالنی اکتساب ایتسین، چوق کچمه: ن عقل و شما که اعتبار یلهده یتیشمش آدام حالنی اکتساب ایده جکدر. [4] وجود نهقاد رضعیف اولورسه اوقادار چوق امر ایدر. بالعكس نهقادار قوتی اولورسه اوقادار چوق اطاعت ایده بیلیر. شهوی احتراصل قادیتلاشمش وجودلرده بولونور. » [5] روصو زماننده پک چوق اهال ایدیلن بوبدن تربیه سی تربیه نک اُك اهمیتی قسمی اوله رق اشارت ایدیبور. [6] بوتون قوللرلرده برجیمناز یاخود چو جو قلر ایچین بدن مارسه لرینه مخصوص بیر وجوده کتیرلمه سی ایسته بیور. پک چوق اهال ایدلش اولان بوخصوص روصویه کوره تربیه نک اُك مهم قسمی در. بو اهمیت یالکز صاغ وسامم مزاجلر یتشدیرمک

[1] Emile . p . 9 .

[2] Emile . p . 122 .

[3] Emile . p . 24 .

[4] Emile , p. , 111 .

[5] Emile , p . 24 .

[6] Gouvernement de Pologne .

نقطه‌سندن دکل، فقط داهازیاده اخلاقی مقصد ایچین در . بو مقصده ایهال ایدیشورلر .
 یاخودده بر طاقم عقلایجه و بوش سوزدن عبارت دستورلره استحصال ایدیشورلر ... [1]
 بویله جه روصو وجودایله روحک مناسبتی کوسته‌رن آدام تصویری وجوده کیتریور .
 بو آدام تصویری نه بدن روحی اسیر یدن بر آتلہت ، نهده روحی بدتنی سوروکلهین بر
 زاهدر . بو تصور بدن قوتی روح قوتیه بر لشدیرن ، بر آتلہت وجودنده بر حکیم
 عقانی طاشیان بر انسانک در . دائمًا باشقاستنک دوشونجه‌سیله دکل ، کندی دوشونجه‌سیله
 حرکت ایده‌رک ایکی عملیه‌یی متمادیاً بر لشدیرر . نه قادر قوتی و صاغلام اولورسه او درجه
 سالم و صائب فکرلی اولور . بحوال بر کون بر له‌شدیرمه‌سی امکان‌سز ظن ایدیلن فقط بوتون
 بویون آداملرک بر له‌شدیردکلری بدن قوتیه روح قوتی ، بر حکیمک عقلیله بر آتلہ‌تک

قوتی بر لشدیرمه‌نک چاره‌سی در . [2]

روصونک طلبه‌سی بروحشی قادر آواره قلم‌امق ایچین بر کویلی قادر چالیشاچق ،
 بر فیلسوف قادر دوشونه‌جکدر . [3] بو غایه روصونک فلسفی قناعتیله هم آهنکدر .
 چونکه تربیه پردنسیپلرینک بر محصله‌سی در . شیمی روصونک تربیه پردنسیپلریله بدن
 تربیه‌سی تلقیسی آراسنده‌کی قوتی تساندی آکلامق ایچین بو پردنسیپلرک دوغریدن
 دوغری‌یه بدن تربیه‌سنه عائد اولان قاعده‌لری نه صورتاه دوغوردیغئی کورمک لازم کلیر .
 ایشته تربیه‌نک عمومی پردنسیپلری اوله‌رق اوچه سویلیدیکم حریت ، ضرورت ، تدرج
 هوازنه ، منفی تربیه ، طبیعتی ده کیشدیرمه پردنسیپلری ایله روصونک بدن تربیه‌سی
 حتنه‌کی قاعده‌لری آراسنده صیقی مناسبتلر واردر . بو قاعده‌لر عمومی تربیه پردنسیپلرینک
 یدنک تربیه‌سی امرینه تطبیقندن عبارتدر .

صریحت پردنسیپلریک بدن تربیه‌سنه تطبیقی

روصونک تربیه پردنسیپلرینک برنجیسی ، هم‌ده اک مهمی حریتدر . روصوده حریت
 فکرینک ایلک عنصری خارجی مداخله‌لرک نهی در . چوجوغلک تربیه آمادن اول
 حر طبیعتی واردر . بو طبیعت انکشاوه آماده اولان قوتلره مجهزدر . چوجوق فعالیت

[1] Emile , p . 210 .

[2] Emile , p. 113 .

[3] Emile , P . 227 .

احتیاجنده اولان بر مخلوقدر . بو فعالیت چو جوقده نه بر عارضه، نه بر قصد اثیریدر . بلکه چو جوقده طبیعتک کندیسیدر . چو جوقده هر کوردیکی شیئی بوزمق ایسته . آله کچیره بیلدیکی شیئی قیرار پارچالار . بو حرکت‌لرینک سببی چو جوغک یارادیلشنده کی غرور؛ تحکم، فنالق میلاری دکلدر . بلکه چو جوغک جسمانی حالی در . چو جوقله اختیار مقایسه ایدیلنجه نه کورولور؟ چو جوقده فعالیت از کشاف حالت‌هدر . اختیارده ایسه بو فعالیت احاطه حالت‌هدر . چو جوق وجوده کلن بر مخلوق، اختیار ایسه خراب اولان بر مخلوقدر . اختیارده فعالیت مرکزه طوپلانیور . چو جوقده ایسه بو فعالیت طاشیود، دیشاری یه یا یلیور . اختیار اطرافنده کی شیلرک صوصماسنی ایسته رکن چو جوق اطرافنده کی هر شیئی جانلاندیریور . چو جوق ایسته یا پسین، ایسته بوزسون، فرقی بوقدر . الورکه دکیشدیرسین . چو جوق ایچین هر دکیشکلاک بر ایشدرا . چو جوغک بوزمايه داها چوق تمایل ایدر کی کورو نمه سنک سببی فنالق دکل، بلکه یا یجی حرکت‌لرک آغیر او ماسندن و بوزیجی حرکت‌لرکی چابو قلغک طبیعته او یماسندن در . [1] چو جوقده کی بوطبیعی فعالیتی، چو جوغک حریته اولان احتیاجنی طانیامق، او نی تحديد ایتمک جائز او لاماژ . چو جوقلرک لزومندن فضلله قوتلری او لمق شویله دورسون، طبیعتک کندیلرینه ایسته دکلرینی کفایت ایده جک قادرینه بیله مالک دکلدرلر . بناءً علیه طبیعتک ویردیکی و اسراف ایده میه جکلاری بوتون قوتلری استعمالده او نلری سربست بر اقامایدر . برنجی ماقسیم بودر . [2] «طبیعتک عملیه لرینه انکل او لمق قورقوسیله او نک یرینه کندیکز کچمه‌دن اول طبیعتی حرکتده او زون مدت سربست بر اقیکنر . چونکه عملیه لرینه بوزمق قورقوسی واردرا .» [3] طبیعتی سربست بر افق لازم‌در، قراری مطلق و یقیجی بر حریت آرزو سیله دکل، بلکه طبیعتک خیر ایشله یجی اولدیجی حقنده کی قناعتک تأثیریله در . طبیعت کندی کندیسنه کافیدر . طبیعت تکملک سبیلرینی طاشیدیان نوع‌نده منفرد بر حیاتدر . چو جوقلرک بوتون حرکت‌لری قوتلنمک احتیاجنده اولان بنه لری بک احتیاج‌لریدر . [4] تکمل ایتمک ایسته‌ین طبیعتک کندیسنه مخصوص واسطه‌لری واردرا . انسان بو واسطه‌لره

[1] Emile , p . 43 .

[2] Emile , p . 44 .

[3] Emile , p . 96 .

[4] Emile , p . 43 .

[1] Emiie , p . 66 .

[7] Emile, p. 96.

[3] Emile , p . 77

[4] Emile, p. 55.

[5]Emile , p . 45 .

خشغله‌لری آنحق طبیعی مشغله‌لر او لا بیلیر . یعنی سر بست، صحی، وجودک قوت و مهارتی، چهو یکلکنی، بھریکلکنی، آرتیران شیلردر. روصونک یره نسیپلرینک منطقله واردیغمز بو نتیجه‌لری، روصوده قاعده شکلندہ بولق ممکندر. بو قاعده‌لر نه لردر؟.

تربیه‌سی موضوع بحث اولان بو وجودک هرشیدن اول محافظه ایدله‌سی، ای محافظه ایدله‌سی لازم‌در. ایشته روصوده بو محافظه‌یی تأمین ایده جک اولان صحی قاعده‌رک بیوک اهمیتی. صحت، ئه میل ک تربیه سایه‌سنده محافظه ایده بیلدیکی طبیعتک بر ویرکیسیدر. « صحتیله، صاغلام بنيه‌سی تربیه‌سنک فازاندیردینی، داها دوغری‌سی طبیعتک بخشن ایدوب ده تربیه‌سنک محافظه ایتدیکی منفعتلر صیراسنده صایابیله چکم اعتقادندیم . » [1] « طابتک آک فایدالی قسمی حفظ صحتدر. اعتدال ایله چالیشمە، انسانک حقیقی ایکی طبیی در. چالیشمە، انسانک اشتها‌سی آرتیرد. اعتدال ایسه بو اشتها‌نک سوء استعمال ایدله‌سنه مانع اولور . » [2]

روصو ئه میله بو نعمتك محافظه‌سی ناصل تأمین ایدیسیور؟. روصو اولاً صحتک روصو ئه میله بنيه‌نک طبیعی عاملارینه مراجعت ایدیسیور. بالخاصه آنالری نظر دقته آلیسیور. وايی بر بنيه‌نک طبیعی عاملارینه مراجعت ایدیسیور. ایلک تربیه‌نک آنالری مهم قسمی در. ایلک تربیه آنالر طبیعتک امرینی سویله‌یور. ایلک تربیه تربیه‌نک آنالر طبیعی ایسته سه‌یدی قادینلر عائددر. اکر طبیعتی ياراتان بو تربیه‌نک ارکلر عائد او ما‌سی ایسته سه‌یدی چوجوقلرینی بسله‌مک ایچین او نلره سوت ویردی . » [3] طبیعی اولان يول، چوجوغى چوجوقلرینی امنیزمه‌سی در. لازم که آنالر چوجوقلرینی امنیزرسینلر. او زمان هر شی بالذات آناسنک امنیزمه‌سی در. عکس حال بر دوزه‌لیر . آنالری طبیعی وظیفه‌لری اولان چوجوق باقایه ویرمه‌لی . عکس

چوق معنوی فنالقلرک منشاًیدر . » [4]

ضرورت تقدیرنده سوت نه بولق لازم کله جک . سوت نه اتخابنے دقت ایمک لازم . بونک ایچین ده ینه طبیعته اویمالیدر . برنجیسی یکی دوغمش چوجوق ایچین یکی دوغمش برسوت نه بولق موافقدر. ایکنچیسی سوت نه نک هم وجودی هم ده اخلاقی صاغلام اولق کر کدر . بو اخلاق مسئله‌سی چوجوغۇڭ هم مادیاتی هم ده معنویاتی ایچین

[1] Emile , p . 281 .

[2] Emile . p . 27 .

[3] Emile , p , 1 .

[4] Emile , p . 14 ,

مهمدر. سوت نه ایچه بسله نمه لیدر. سوت نه نک معتاد اولان معیشت طرزینی د گیشندیرمک لازم دکل، ذاتاً آلیشندیغی غداری ای سه چوب بوجه ویرمه لیدر. [2]

طیعتک بر طلبه سی اولان ئه میل عضویتی انکشاف ایتديرمک ایچین بو عضویتك تکاملنده عامل اولان خارجی شرطله : هوا، کونش کی خارجی شرطله و یمک، ایچمک، اویومق، حرکت ایتمک کی عضوی فعالیتلره انقیاد ایتمک مجوریتنده در. حریت عضویتك عارضه سز، مانعه سرچه انکشافی دیمک ایسه، بو انکشاف هر شیدن اول طیعتک بر ویرگیسی و بر نعمتی اولان صحبتک محافظه سنی ایسته ر. بو محافظه ایچین خارجی و داخلی تعامللار لازمدر. اونک ایچین طبیعی بر تربیه نک بدنه تطبیقنده کی ایلک نتیجه عضویتك خادملرینه قارشی بویوك برمختدر. از جمله هوانک تأثیری صوك درجه مهمدر. تمیز هوا آلمق عضویت ایچین برنجی احتیاجدر. عضوی حیات آنحق اونکله قائمدر. بو تأثیر حیاتک اصل ایلک سنه لرنده اولور. بو يوموشاق و نازک درینک مسامه لرندن گیرن هوا دوغمقده اولان وجودلر اوزرنده اصلا سیلینمهین ایزلر بر اقیر. حتی اونک ایچین چوجوغنک سود نه سنی کویدن قالدیروب شهرلک پیس هوالي بر اوداسنه کتیره جک یرده چوجوغنی کویه کوندرمک، تمیز قیر هواسی آلدیرمق داها دوغریدر. [3] چوجوق صوغوق هوانک تأثیرینی دویمالیدر. شهرلیلر چوجوقلرینی البسه ایچنده صیقارلر. حالبوکه صوغوق هوا انسانه ضرر ویرمد کدن باشقا بالعکس قوت ویرد. صیحاق هوا ایسه ضعیف دوشورور، هلاک ایدر.

ئه میلک تعیش طرزی نه اولا جقدر؟ نه ییه جک، ناصل و نه زمان و نه قادر ییه جک در؟.. بر تعیش طرزینی ترجیح ایتديرن معیار نه در؟ بو طرزک طیعته موافق اولماسی در. [4] هانکی غداری انتخاب ایتمک لازم کلديکنی بزه او گره تن طیعتدر. نه صورتله؟ حظ واسطه سیله. داما غمزه خوش گلن شیلر معده مندده اویغون اولانلر در. بزه اویغون کلن یکلاری انتخاب ایتمک ایچین نجر به بزه اونلری طانیایی او کره تسین دییه بکله سه یدک آچلقدن ياخود زهر له نه رک اولوردک. فقط حظ دویغولی موجودلرک

[2] Emile , p . 31.

[3] Emile , p . 31 .

[4] Emile , p . 158 .

کندیلرینی محافظه‌ایتمسی ایچین واسطه‌در. داما غمزه خوش کلن شیلر واسطه‌سیله معده‌عنزه اویان شیلری بیلیرز. طبیعی اوله‌رق انسان ایچین کندی اشته‌سندن داها امین. بر طبیب یوقدر. [1] طبیعی حالنده اشته‌نک اک خوش بولدینگی یمکار اک سالم اولا نلر در. ذائقه لاينخطی در. زیرا فیزیکی بر حاسه‌در، مخیله ایله علاقه‌سی یوقدر. [2] شوحالد همیلک ییه جکی یمکلری طبیعی بر حاسه اولان ذائقه‌سی تقدیر ایده جکدر. بو تقدیر که نتیجه‌سنده چوجوغنک ناصل ییه جکی میدانه چیقار. بعضی کیمسه‌لر چوجوقلری بویوک آداملر کی ییمه آلیشدیرمایی دوشونورلر. حال بوکه یا کاشدر. چوجوغنک معیشتی بویوک آدامک عینی اولما مالیدر. مادام که چوجوغنک یاشاما طرزی باشقادر. تغدی طرزی‌ده باشقا اولا جقدر. چوجوق نشوونما حالنده اولان بر مخلوقدر. بول غدایه محتاجدر. [3]

اک طبیعی اولان ذوقنک اک عمومی اولا نلر در. قولایجه دکیشوب معین شکلر آلا بیلیرلر. چوجوغنک بو طبیعی ذوقنی ممکن اولدینگی قادر محافظه ایتمه‌لی، یمکلری خرج عالم و ساده اولمالی. داما نگی ساده لذتره آلیشمالي. ات ذوقنک طبیعی اولمادینگنه دلیل چوجوقلرک ات یمکلرینه قارشی کوستردکلری زغبیزلک، نبات اصلای غداره قارشی اولان ترجیحلری در. بو طبیعی ذوقی بوزمامالیدر. چوجوغنی ات ییجی حالنک کتیرمه ملی. بو توصیه‌نک چوجوغنک صحتی ایچین دکلسه بیله سیجیه‌سی ایچین قبول ایدله‌لیدر. زیرا محقق که ات ییجیلر داها ظالم، داها ییرتیجی اوایسولر. [3] ناصل و نه قادر ییه جک؟ بونی ده تقدیر ایده جک اولان طبیعتدر، اشتهادر. الویرارکه بو طبیعت بو اشتها بوزولمش اولما سین... طبیعتک ایسته دیکی کبی ساده و خرج عالم یمکلردن چوجوقلر، ایسته دکلری قادر سر بستجه ییسینلر، قوش-سینلر، اویناسینلر. امین اولکنز که نه فضله یرلر، نه ده هضم‌سازلله اوغرارلر... ناصل که کویلی اولرنده اکمکلک ایله میوه کیلاری آچیقده‌در. حال بوکه کویلیلر هضم‌سازلک نه در بیلمز لر. [5] طبیعتک ناظمی اشتهادر. «اشته‌مازک

[1] Emile, p. 157.

[2] Emile, p. 159,

[3] Emile, p. 158.

[4] Emile, p. 161.

[5] Emile, p. 164.

اعتدالنى قايب اىته‌سنه سب اونى طييعتك قاعده‌سندن باشقا قاعده‌لره تابع قىلمق
[يسـتـهـمـهـمـزـدرـ] [6] ئەمـيلـ نـهـ اـيـچـهـ جـكـ ؟ بـونـىـ تـخـمـينـ اـيـمـكـ كـوـجـ دـكـلـدـرـ . روـصـوـ
طـيـعـنـدـهـ تـخـمـرـ اوـلـادـيـفـيـ اـيـچـيـنـ روـصـوـ يـكـ دـوـغـزـ چـرـ جـوـقـلـرـ كـشـراـبـدـهـ يـيـقـانـماـسـىـ بـيـلـهـ مـنـعـ اـيـدـيـيـورـ .
اوـنـكـ اـيـچـيـنـ ئـەـمـيلـكـ هـيـچـ بـرـ صـنـعـيـ اـيـچـكـيـ اـيـچـمـهـسـىـ موـضـوـعـ بـحـثـ اوـلـامـازـ . ئـەـمـيلـ طـيـعـيـ
ايـچـكـيـيـ، يـعـنىـ صـافـ صـوـيـيـ اـيـچـهـ جـكـدـرـ . بوـصـوـيـ هـيـچـ دـكـشـدـيرـ مـكـسـزـىـنـ، حـتـىـ اـيـلـيـتـمـقـسـزـىـنـ
ايـچـهـ جـكـدـرـ . ئـەـمـيلـ تـرـلىـدـهـ اوـلـسـهـ، قـيـشـ اوـرـتـاسـنـدـهـ اوـلـسـهـ يـنـهـ بـوـيـلـهـ . دـقـتـ اـيـدـيـلـهـ جـكـ
تـكـ نقطـهـ صـوـيـكـ نوعـيـدـرـ . صـوـ اـيـرـماـقـ صـوـيـيـمـىـ، قـاـيـنـاقـ صـوـيـيـمـىـ؟ اـكـ اـيـرـماـقـ صـوـيـيـ
اـيـسـهـ دـوـغـرـيـ دـوـعـرـىـ يـهـ اـيـچـهـ جـكـدـرـ . يـوقـ قـاـيـنـاقـ صـوـيـيـ اـيـسـهـ بـرـ مـدـتـ آـچـيـقـدـهـ بـرـاـقـالـيـدـرـ كـهـ
هوـنـكـ درـجـهـ حـرـارتـىـ آـلسـيـنـ . [1] ئـەـمـيلـ نـهـزـمـانـ اـيـچـهـ بـيـلـهـ جـكـ ؟ نـهـزـمـانـ صـوـصـارـسـهـ
اوـزـمـنـ . تـرـلىـدـهـ اوـلـسـهـ، قـيـشـيـنـ كـوـبـكـنـدـهـ دـهـ اوـلـسـهـ يـنـهـ بـوـيـلـهـ . بوـ زـمـانـ خـبـرـ وـيـرـهـ جـكـ
اوـلـانـ يـنـهـ طـيـعـتـدـرـ .

عضوـيـتـ اوـيـقـوـيـهـ مـحـتـاجـدـرـ . چـوـجـوـقـ اوـيـوـمـلـيـدـرـ . چـوـجـوـقـلـرـ چـوـقـ حـرـكـتـ اـيـدـرـلـرـ .
سـنـاءـ عـلـيـهـ چـوـقـ اوـيـقـوـيـهـ مـحـتـاجـدـرـلـرـ، چـوـقـ اوـيـوـمـلـيـدـرـ . نـهـزـمـنـ اوـيـوـمـلـيـدـرـلـرـ ؟ اوـيـقـوـاـيـچـيـنـ
طـيـعـتـكـ كـوـسـتـهـرـدـيـكـيـ زـمـانـدـهـ . بوـ زـمـانـ كـيـجـهـدـرـ . كـوـنـشـكـ باـتـماـسـيـ بوـ طـيـعـيـ زـمـانـكـ
يـاشـلـانـغـجـيـ، كـوـنـشـكـ دـوـغـمـاسـىـ بوـ زـمـانـكـ صـوـكـىـدـرـ . اوـيـلـهـ اـيـسـهـ اـكـ سـالـمـ اـعـيـادـ كـوـنـشـلـهـ
يـاتـوبـ كـوـنـشـلـهـ قـالـقـمـقـدـرـ . [3]

الـبـسـهـ وـجـودـ اـيـچـيـنـدـرـ . الـبـسـهـنـكـ اـتـخـابـنـدـهـ اـسـاسـ وـجـودـكـ سـرـبـسـتـاـكـدـرـ . اـكـ اـيـ
الـبـسـهـ وـجـودـيـ اـكـ سـرـبـسـتـ بـرـاـقـانـ الـبـسـهـدـرـ . الـبـسـهـ سـرـبـسـتـ اوـلـماـلـىـ، وـجـودـهـ يـاـپـيشـهاـمـالـيـدـرـ .
دـارـ الـبـسـهـ عـضـولـرـ حـرـكـتـىـ، نـشـوـونـمـاسـىـ كـوـجـلـشـدـيـرـرـ . اـسـكـىـ آـدـاـمـلـرـكـ مجـهـولـىـ
اوـلـانـ بـرـ طـاقـ حـاسـتـالـقـلـرـ وـيـچـمـسـزـلـكـلـرـ تـلـبـسـ طـرـزـيـنـكـ نـتـيـجـهـسـيـدـرـ . [4] الـبـسـهـنـكـ طـيـعـتـنـىـ
تعـيـنـ اـيـدـنـ بـرـ اـسـاسـدـهـ وـجـودـكـ هـوـ اـيـلـهـ اوـلـانـ منـاسـبـتـىـدـرـ . وـجـودـ اـيـچـيـنـ اـيـكـىـ نوعـ اـعـتـيـادـ
وـارـدـرـ . بـرـىـ حـرـكـتـهـ موـافـقـ اوـلـانـ اـعـتـيـادـ، ذـيـكـرـىـ عـطـالـتـهـ موـافـقـ اوـلـانـ اـعـتـيـادـ . اـيـكـيـنـجـىـ

[6] Emile , p . 164 .

[1] Emile , p . 126 .

[2] Emile , p . 126

[3] Emile , p - 127 .

[4] Emile , p . 124 .

اعتیاد وجودی هوانک تحوللرینه قارشی محافظه یه آلیشدیرر. برنجی اعتیاد ایسه بالعکس وجودی جرکتدن سکونته، صیجاقدن صوغوقه چیردک عینی تحوللره آلیشدیرر. اوونک ایچین شهرلملر صیقیجه کینیرلر. حال بوکه دائما روز کاره، کونشه ویاغموره معروض قالان دائما حرکت حالتده یاشایان انسانلر خفیف کینیرلر. خفیف کینمه لیدر. و یاز قیش البسه د کیشدیرمه لیدر. [1]

قافا طاسی بینک محفظه سی در. بو بینی هم یارالره همده صوغوق آغینلغه و هوانک هر دورلو تأثیرلرینه قارشی ایجه محافظه ایمه سی لازمدر. اوونک ایچین قafa کیکلرینک سرت، صیقی، آز مساماتلى آز نارین اولماسی لازمدر. چوجوقلرک باشلرینی یا هیچ اورتمه ملی ویاخود پك آز اورتمه لیدر. بونک ایچین چوجوقلرک باشلری یاز و قیش، کیجه و کوندوز آچیق اولمالیدر. شاید تمیزلك یاخود توالت احتیاجلریله باشلرینی اورتمک لازم کلیرسه غایت اینجه و سهیرکه اورگو برنا کیه ایله اورتمه لیدر. [2]

اویون عضویتك اك طبیعی احتیاجلرندن بردیر. اویون وجودک، عضولرینی حرکت ایتدیرن، وجودی روحله برلکده فعالیته کتیرن بر وسیله در. شو حالده همیل اویون اوینامالی واوینامقده سربست براقلیمالیدر. نهقادار؟ ایسته دیکی قادر ۰۰۰ چوجوقلری ایسته: کلری قادر یمکده، قوشمقده، اوینامقده سربست براقالی. [3] بوتون کونی صیچرامق، اویناق، قوشمق، عمرینک ایلک سنه لرینی بوشی بوشنه صرف ایتمک دکلدر، مسعود اولمقد. مسعود اولمقد مهم برشی دکلی در؟ [4] اویون چوجوغنک عینی زمانده هشغله سیدر. چوجوغنک اک کله نجه سیله چالیشماسی آراسنده هیچ برق یوقدر. [5]

مادام که بدنک حرکت و فعالیتی و محیطه انطباقی ایچین اویون لازمدر. اوحالده بورکت و فعالیتی و بو انطباقی اک چوق تامین ایدن اویونلر اک تربیوی اویونلردر. ایشته نشان اویونی که چوجوغنک کوزینی و قولنی اصابته آلیشدیرر. حال بوکه طوپاج یالکز قوتی آرتیر. فقط هیچ برشی او گره تمز. [6]

[1] Emile, p. 124

[2] Emile, p. 125

[3] Emile p. 164.

[4] Emile, p. 96.

[5] Emile, p. 172.

[6] Emile, p. 141.

ئەمیل لە او كرەنەجى او يوندن عبارت دكىلدر. ئەمیل وجودىنىڭ بوتون عنصرلىرىنى، بوتون حر كىتلەندە و بوتون وضعىتلەردە تام بىر موفقىتىلە و امنىتىلە قوللانمايى دە بىلمەلیدر. ئەمیل وجودىنىڭ تكاملانە خدمت ايدەجىڭ اولان بوتون حر كىتلەرى يامالى بىحر كىتلەرى ياماركىن دە قولاي و صاغلام وضعىتلەر آلمالى، او زاقدن ياخود يوكسەكدىن آتلاماىي، آغاچە طيرمانمايى، ديوار آشمايى و دائما موازنه سىنى محافظە ايمەيى بىلمەلیدر. روصو مخىل طلبەسى بىر قايالق دىينە كوتورىيور. دىك، اينىشلى، يوقوشلى، صارب پاتىقالرى تعقىب ايمىك اىچىن آلينا جق و ضعىتلەرى، وجودە، باشه ويرىلەجىك وضعىتلەرى، يايپلاجق حر كىتلەرى هې او كرەتىور. ئەمیل براوپەزادانسوزى او لا جغنه قاراجانلىك رقىي او لىاسى داها ايىدر. [1]

ئەمیل لە انطباق ايدەجى محىط يالكز قارا، صارب قايالقلرك دار و كوج يوللىرى دكىلدر. ئەمیل قارادە ناصل كىزىيورسە صوددەدە او يىلە بوزەجىكدر. چونكە انسان يوزمك بىلمەنجه بوغولور، يوزمك اىچىن دە او كرەنمك لازمەر. چوجوق يوزمەيە آلىشىر كىن بوغولەجق دىيە قورقانلىر واردەر. فقط اىستە يوزمە او كرەنېر كىن بوغولسۇن، اىستە يوزمە بىلمەدىكى اىچىن بوغولسۇن، قباخت سىز كىدر. تەلکەيە اوغراما ماق اىچىن تەلکەيە آايىشمەق لازمەر. [2] ئەمیل صويك اىچىنده كىندىنى قارادە اولدىنى كى حس ايدەجىكدر. نىچىن بوتون عنصرلىر اىچىنده ياشا ياي بىلمەسىن؟ اكىر انسانلىر اىچىن هوادە اوچق مەمكىن اولسەيدى روصو ئەمېلى بىر قارتال يايچىقىدى. اكىر انسانلىر اىچىن آتشە دايامق قابل اولسەيدى روصو ئەمېلى بىرسەمندر كى آتشە دايانىر حالە كتىرەجىكدى. [3]

ضرورت پەزىيەنلىك بىرە نزىيە سە نظىيفى

تربىيەنلىك اىكىنجى پەزىيەنلىك ضرورت در. چوجوق جانلى بىر موجوددر بدەنلىك انىكشاف ايتدىرمەيە محتاجدر. بوبىنىڭ طېيىتىنە داخل اولان ضرورتلىرىدە قبول ايمەيە، جىسمىنىڭ ضرورتلىرىنە قاتلانمايىھ مجبوردر. والا چوجوق ياشا ياما ماز. چوجوق طېيىتك بىر پارچاسى اولان وجودىنىڭ وبو طېيىتىلە مناسبتى اولان بوتون دىكىر فيزىيەنلىك قوتلىرىنە تائىرىنى، حا كىتىنى

[1] Emile, p. 141

[2] Emile, p. 130

[3] Emile, p. 130 -

طانیالیدز . طبیعته اویغون اولان بربدن تربیه سی بو طبیعتک قانونلری ، ضرورتلری خی طانیان بر تربیه اولا بیلیر . چوجوق انکشافی ایچین جسمانی حریته محتاجدر . فقط بو جسمانی حریتده دیکر حریتلر کیی عینی نوعدن ضرورتلرله چهوریلش در . دیکر وارلقلر مزك حریتنده اولدیغى کی ، جسمانی حریتمزدده مطلقیت و صوکسز لقیوقدر . شبو حالده وجودده بوتون وارلقلر کی طبیعتک کوستردیکی يرده قالا جقدر . و طبیعتک قوتلرینه قارشی کلمه يه جکدر . سرمایه سنی مقاومتله توکتمه يه جکدر . فقط بو انقیاد نه دن ؟ نه دن انسان ضرورتلره انقیاد ایمکسزین حر اولاما يور . چوجوغك حریتنی زورلايان بو خارجی و جبری قوتلر نه دن ؟ طبیعتی تدقیق ایدیکر ، نه کوره جکسکر ؟ . طبیعتک ، طبیعی حیاتک حاموری ضرورتله ، اضطراب والمله يوغورلشدیر . الـ وااضطراب چکمک طبیعتک خارجندە ، طبیعتدن غیری برشی دکلدر . طبیعتک کندیسی در . روـصـوـ طبیعتی تدقیق ایمـهـیـ توـصـیـهـ اـیدـیـیـورـ . طـبـیـعـتـیـ تـدـقـیـقـ وـ چـیـزـدـیـکـیـ يـولـیـ تـعـقـیـبـ اـیدـیـکـرـ . طـبـیـعـتـ چـوـجـوـقـلـرـیـ اـیـمـهـیـ تـوـصـیـهـ اـیدـیـیـورـ . مـزـاجـلـرـیـ هـرـ دـوـرـلـوـ اـذـیـتـلـرـلـهـ سـرـتـلـشـدـیـرـ . زـحـمـتـ وـالـمـ نـهـ اـولـدـیـغـیـ مـتـهـادـیـاـ چـالـیـشـدـیـرـ . مـزـاجـلـرـیـ هـرـ دـوـرـلـوـ اـذـیـتـلـرـلـهـ سـرـتـلـشـدـیـرـ . زـحـمـتـ وـالـمـ نـهـ اـولـدـیـغـیـ مـتـهـادـیـاـ چـالـیـشـدـیـرـ . [1] طـبـیـعـیـ اوـلـارـقـ اـنـسـانـ مـتـهـادـیـاـ اـضـطـرـابـ چـکـمـسـنـیـ بـیـلـیـرـ وـسـکـونـتـ اـیـرـکـنـدـنـ اوـکـرـهـ تـیـرـ . [2] « اـنـسـانـ کـدـرـیـ هـرـ زـمـانـ الـ چـکـمـکـدـرـ . نـفـسـنـیـ مـحـافـظـهـ اـیـمـکـ اـهـتـامـیـ اـیـچـنـدـهـ اوـلـورـ . [3] حالـ بوـ کـهـ پـرـهـ نـسـیـلـرـنـکـ آـکـ طـبـیـعـیـ مـبـدـأـیـ بوـ طـبـیـعـتـیـ قـبـولـ اـیـمـکـ ، بـیـلـهـ زـحـمـتـ باـغـلـیدـرـ . اـوـ حـالـ بـوـ کـهـ پـرـهـ نـسـیـلـرـنـکـ آـکـ طـبـیـعـیـ مـبـدـأـیـ بوـ طـبـیـعـتـیـ اوـیـقـ بـوـ طـبـیـعـتـهـ اوـیـمـقـدـرـ . مـادـاـمـ کـهـ الـ چـکـمـکـ اـنـسـانـکـ طـبـیـعـیـ اـیـچـنـدـهـ درـ . وـ مـادـاـمـ کـهـ بـوـ طـبـیـعـتـهـ اوـیـقـ اـسـاسـآـ پـرـهـ نـسـیـلـرـنـکـ پـرـهـ نـسـیـیـ درـ . اوـ حـالـدـهـ بوـ اـضـطـرـابـ بوـ ضـرـورـتـ خـارـجـنـدـهـ نـهـ حـقـيقـیـ سـعـادـتـیـ ، نـهـ دـهـ حـقـيقـیـ تـرـبـیـهـیـ بـولـقـ اـمـکـانـیـ يـوـقـدـرـ . حـقـيقـیـ تـرـبـیـهـ ، طـبـیـعـتـکـ المـلـنـدـنـ ، اـضـطـرـابـلـنـدـنـ اـسـیـرـکـهـنـ تـرـبـیـهـ دـکـلـ ، بـالـعـکـسـ بوـ المـلـرـیـ چـکـمـهـیـ حـاضـرـلاـیـانـ تـرـبـیـهـدرـ .

« هـیـچـ بـرـ موـجـودـ اـیـچـنـ کـنـدـیـ طـبـیـعـتـیـ خـارـجـنـدـهـ حـقـيقـ بـرـ سـعـادـتـ مـمـکـنـ اوـلـاـیـلـهـ . جـکـنـیـ دـوـشـوـ نـورـمـیـسـکـرـ ؟ شـوـحـالـدـهـ اـنـسـانـیـ نـوـعـنـکـ بوـکـونـ عـذـاـبـلـنـدـنـ مـعـافـ قـیـلـمـایـ اـیـسـتـهـمـکـ کـنـدـیـ بـنـیـهـسـنـدـنـ آـیـرـمـقـ دـکـلـیـ درـ ؟ .. » اوـتـ اـدـعـاـ اـیدـیـیـورـمـ کـهـ بـوـیـلـهـ درـ . بـوـیـوـکـ نـعـمـتـلـرـیـ اـدـرـاـکـ اـیـچـنـ کـوـچـوـکـ فـلـاـ کـتـلـرـیـ طـانـیـالـیدـرـ . طـبـیـعـتـکـ اـقـضـاسـیـ بـوـدرـ . [4]

[1] Emile, p. 16.

[2] Emile, p. 26.

[3] Emile, p. 16.

[4] Emile, p. 68.

« هر یerde وجود بولان ضرورت قانونی انسانه داها زیاده خوشنه کیتمه‌یه جلک اولان فنالغلک اوکنه چمک ایچین خوشنه کیتمه‌ین برشیئی یامای او گره‌تیر . بصیرتک حسن استعمالی بودر . بشرک بوتون فضیلت ورزیلتی بو بصیرتک ای ویا کوتو بر صورتده اداره‌سندن دوغار . [1] روصو فلسفه‌سni انشا ایتمک ایچین مراجعت ایتدیکی موده‌للردن برقی خاطرلا یور . تمامیله طبیعی اولمايان ، فقط بو طبیعته معاصر . جمعیتلردن داها یاقن بولونان وحشیلرک حیاتنه باقییور . بو حیات طبیعی آدامک یاشایشی حقنده بزه داها آز یا کلشـلقله بر فکر ویره‌بیلیر . بو حیات ناصل در ؟ آجیلر ، محرومیتلر ، از کینلکلرله دولودر . بونکله برابر دینج و نشئه‌لی بر حیات در . چونکه ضرورت حال طبیعی در . و ضرورت حالی مطلقاً آجی اوله‌رق دویolan بر حیات دکلدر . کندیسنه کوره اونک‌ده ذوقی واردر . « اوzon پرهیزلر ، یارالر ، یانیقلر ، هردورلو یور غونلقلر کنج وحشیلرک آکلنجه‌لری در . بوده اثبات ایدییور که المک بیله آجیلغنی کوره‌ن کندینه کوره برا طادی واردر . [2]

شو حالده بدن تربیه‌سند ایکنیجی‌غایه‌سی یاواش یاواش بلیرییور . بو غایه وجودی طبیعتک آرزو ایتدیکی کبی انکشاف ایتدیرمکدن عبارت سربست و راحت بر غایه دکل ، بلکه بو وجوده طبیعته داخل اولان ضروربلری ده چکدیرمکدن عبارت جهدلی بر غایه در . راحت ، صیقینتی‌دن ، آجیدن قاچق ، بونلر طبیعته اولمايان اعتیادلردر . وجودک یالکز استراحت ایچنده محافظه‌سni دوشونمک غیرطبیعیدر . بالعکس وجودک صبره ، تحمله‌ده آلیشماسی لازمر . بو قناعتک ضروری بر نتیجه‌سی نه میلی یارالردن ، آجیلردن ته‌اکله‌لردن اوزاقلاشدیرمک دکل ، بالعکس بونلره یاقلاشدیرمقدر . « یالکز چو جو قلرینی محافظه ایتمه‌یی دوشونورلر . فقط بو کافی دکلدر . چو جو غه بو یو دیکی زمان کندیسنه محافظه ایتمه‌یی ، طالعک ضربه‌لرینه تحمل ایتمه‌یی ، ژوت و سفالتی استخفا ایتمه‌یی ، ایجاد ایدرسه‌ایزلاندابوزلری ایچنده و مالطانک یاقیجی قایالری اوزرنده یاشامایی او گره‌مه‌لیدر . [3] هـ هواده اوچایی او گره‌تمک قابل اولسنه‌یدی نه میلی بر قارتال یاپاردم . اکر آتشه

[1] Emile , p . 192 .

[2] Emil , p . 129 .

[3] Emile .

تحمل ایمه‌یه آلیشدیرمک قابل اولسه‌یدی برسمندر یاپاردم . [1] شوحالدہ موجودیتی
محافظه‌یه چالیشمقله برابر اک زیاده استقبالنی دوشونمک لازمدر . کنیجلك چاغنه‌ایریشمەدن
اول بوجاعک فنالقلرینه قارشی حاضرلامق لازمدر . [2] فنالق برکره اولمشدر . بوکا
تحمل ایمه‌سی بر ضرورتدر . [3] برکون کلوبده تحمله مجبور اولا جغی مصیبتله
آلیشدیریکز . موسـمـلـرـک ، اـقـلـیـمـلـرـک ، عـنـصـرـلـرـک شـدـتـلـرـینـه ، آـجـلـغـه ، صـوـسـزـلـغـه ،
بورغونلـغـه آـلـیـشـدـیـرـیـکـز . Styx ک صویی ایچنده طاولاـیـکـز . [4] « نـهـمـیـلـ یـارـالـانـماـسـینـ
دـیـهـ قـوـرـقـوقـقـ شـوـیـلـهـ دـوـرـسـوـنـ ،ـ بـالـعـكـسـ هـبـیـچـ یـارـالـانـماـسـنـدـنـ وـالـمـیـ اوـکـرـهـ نـمـهـ یـهـ رـکـ بـوـیـوـنـجـهـ یـهـ
قادـارـ المـیـ اوـکـرـهـ نـمـهـ مـسـنـدـنـ دـوـلـاـیـ جـانـمـ صـیـقـیـلـیـرـ .ـ الـمـ چـکـمـ اوـکـرـهـ نـمـهـ یـهـ بـوـرـجـلـیـ اوـلـدـیـغـیـ
وـبـیـلـمـهـ یـهـ اـکـ چـوـقـ مـخـتـاجـ اوـلـدـیـغـیـ شـیـ درـ .ـ [5]ـ بـوـنـکـلـهـ بـرـابـرـ بـوـوـضـعـیـتـدـنـ مـتـأـثـرـ اوـلـمـایـانـ
برـشـیـ وـارـسـهـ اوـدـهـ اـنـسـانـکـ المـهـ ،ـ نـوـعـنـکـ فـلـاـ کـتـلـرـینـهـ،ـ قـضـالـرـهـ ،ـ حـیـاتـلـکـ تـهـلـکـلـرـینـهـ،ـ نـهـایـتـ اوـلـوـمـهـ
انـقـیـادـ اـیـمـکـ کـیـفـیـتـیدـرـ .ـ بـوـفـکـرـلـهـ نـهـ درـجـهـ آـلـیـشـدـیـرـیـلـیـرـسـهـ درـدـهـ بـرـدـهـ آـیـرـیـجـهـ صـبـرـلـقـ عـلـاـوـهـ
ایـدـهـ اـوـصـانـدـیـرـیـجـیـ حـسـاسـیـتـدـنـ اوـدـرـجـهـ قـوـرـتـارـیـلـیـرـ .ـ بـرـکـونـ دـوـچـارـ اوـلـاـبـیـلـهـ حـکـیـ اـضـطـرـابـلـرـهـ نـهـ
درجـهـ آـلـیـشـدـیـرـیـلـیـرـسـهـ مـوـنـتـهـ تـیـنـکـ دـیدـیـکـیـ کـیـ ،ـ یـاـبـانـجـیـلـغـاـ آـجـیـاغـیـ اوـدـرـجـهـ آـزـ دـوـیـارـ .ـ هـمـ دـهـ رـوـحـیـ
اوـدـرـجـهـ یـارـالـانـماـزـ وـسـرـتـ بـرـحـالـهـ کـتـیـرـیـلـیـرـ .ـ وـجـودـیـ کـنـدـیـسـنـیـ چـیـلـاقـ آـنـهـ یـهـ حـکـیـ بوـتـونـ اوـقـلـرـکـ
قارـشـیـ سـدـچـکـیـلـنـ بـرـزـرـهـ حـالـنـیـ آـلـیـرـ .ـ »ـ آـنـهـلـرـ طـبـیـعـتـدـنـ نـاـصـلـ اوـزـاـقـلـاشـیـرـلـرـ .ـ چـوـجـوـقـلـرـکـ
ضعـفـنـیـ آـرـتـیـراـقـ .ـ گـوـیـاـ بـوـصـوـرـتـلـهـ بـوـضـعـیـ اـدـرـاـکـ اـیـمـهـلـرـینـهـ مـانـعـ اوـلـاـجـقـلـرـدـرـ .ـ وـطـبـیـعـتـ
قـانـوـنـلـرـینـکـ تـأـثـیرـلـرـنـدـنـ اوـزـاـقـلـاشـدـیـرـمـقـ اـیـسـتـهـ یـهـ رـکـ چـوـجـوـقـلـرـینـکـ اـسـتـقـبـالـنـهـ تـهـلـکـهـلـرـیـغـارـلـرـ .ـ

چـوـجـوـقـلـرـکـ ضـعـفـنـیـ تـنـیـهـ اـیـمـکـدـنـ عـبـارـتـ اوـلـانـ تـدـبـیرـ بـارـبـارـجـهـ بـرـ تـدـبـیرـدـرـ .ـ بـرـ ماـصـالـهـ

کـورـهـ Thétis چـوـجـوـغـنـیـ یـارـالـانـماـزـ بـرـحـالـهـ کـتـیـرـمـکـ اـیـچـینـ Styx کـ صـوـلـرـیـ اـیـچـینـ دـالـدـیـرـدـیـ .ـ [8]

[1] Emile , p . 130 .

[2] Emi , p . 16 .

[3] Fmile , p . 55 .

[4] Emile , p . 16 .

[5] Emile , p . 55 .

[7] Emile , p . 129 .

[8] جـهـنـمـدـهـ بـرـ اـیـرـمـاـقـ .ـ بـوـ اـیـرـمـاـقـدـهـ یـیـقـانـانـلـرـ یـارـالـانـماـزـ بـرـ حـالـهـ کـلـیـوـرـدـیـ .ـ Thétis اوـغـلـنـیـ

طـوـپـوـغـنـدـنـ طـوـتـوـبـ بـوـ اـیـرـمـاـغـلـکـ اـیـچـنـهـ باـطـیـرـدـیـ .ـ بـوـنـدـنـ بـوـیـلـهـ Achile طـوـپـوـغـنـدـنـ باـشـناـ بـرـ یـرـنـدـنـ

وـوـرـوـلـاـمـاـزـ اوـلـدـیـ .ـ

بومصال، نه کوزل، نه آچیقدر. حال بوکه آنالر بونك عکسنه اوله رق چوجوقلرینی رخاوته باطیرا باطیرا اوئلری اضطرابه حاضرلارلر. [1] تعقیب ایدیله جك خط حرکت بونك تمامیله عکسی در. مادم که آجیلر، یارالر، اضطرابلر طبیعتک ایچیندەدر. فنالق برکره اولونجه اوئی چکمکدن باشقا چاره یوقدر. نه قادر تدبیر آلینسە برکون کلوب انسان آھى و صیقینتى يى چكە جىڭدر. حیات مصیبتلرلە دولودر. بونرلە ويوشىقىن باشقا چاره یوقدر. « تەلکەدن متأثر اولماق ایچين بالذات تەلکە يە آلىشىدىرىمۇ لازىمەر. چراقلەڭ اساسلى قىسى بودر. » [3] فقط بۇ آلىشىدىرىمۇ ایچين عجملە يە نەلزۈم وار؟ چوجوق بويودىكى و تەحىمە مەتىدر اولدىيى زمان وارسىن بۇ آجىلرى ادرالك ايدىسىن. چوجوقلۇق دورىيى الم واخظرابىه اىشلەمكىدە نە معنا وار؟!.. شۇنك ایچين كە: « جىسارتك ايمەك درسلرى بۇ ياشىدە آلىنىر. واوفاق آجىلرە اوركەدن تەحمل اىتىك سايىھەندە يَاواش يَاواش داها بۇ يۈكلەرنە تەحملە آلىشىلىر. » [4]

ضرورت و تەحمل اساسلىرىنە او درجه اهمىت وىرن روصولك پداوغوجىاسىنده وجودلە هوا، صو، غدا كېي عنصرلرلە مناسبتى تەخىن اىتىك كوج دكىلدر. وجودك صحتى، نشو و نماسى، تکملى ایچين بول هوا، صاف صو، سادە و قوتلى غدا اىستەين روصولىنى وجودك پكلەشمەسى، سرتەشمەسى ایچين بۇ عنصرلرە تەحملى، انقىادى دە او كەتىور. از جملە وجودى حریت پەرسىپە توفيقاً بول هوا تەمسىنده براقيقك كافى دكىل، صوغۇق هوانك تەمسىلە سرتلىشىدىرىمكە لازىمەر. درى هوانك تأثيرلرینە مقاومت اىدەجك و تېدلاتنىن متأثر اولمايا جق بىر حالە كەلەيدىر. چونكە عضویتى بۇ تۈن تەلەكەلزە قارشى مدافعە اىدەجك اولان او در. [5] ئەمېلك قىشىن براوجاق باشىنده ادمان ياماسنى اىستەمە يورم. بالعکس دىشارىدە و بوزلرلە اوستىنە چالىشماسى اىستەمە يورم. [6] اوئىك ایچين روصول چوجوقلری صىقى يە كىدىرمك علەنندەدر. چوجوقلری صىجااغە دكىل، داها اول صوغۇقە آلىشىرىمالىيدىر. چونكە صوغۇقىن ھېچ بىر ضرر كورمىزلىر. حال بوکه

[1] Emile, pi. 45.

[2] Emile, p. 15.

[3] Emile, p. 131.

[4] Emile, p. 55.

[5] Emile, p. 140.

[6] Emile, p. 126.

[7] Emile, p. 125.

صیحاق تهلهکه در. فقط چو جوق بو یودجکه کونشک شعاعلرینید استحقاره آلیدشیرمالیدر. تدریجاً حرکت ایده رک منطقه حاره صیحاق لرینه تهلهکه سر زجه تحمله آلیدشیریرسکن. [1] شو حالده البسه وجودی هوانک تحول لرینه قارشی قورو یاجق یرده بالعکس بو تحول لرنه معروض بر اقایق کی او مالیدر. بول البسه وجودک حریتی و عضولک سربست حرکتی ایچین شرط ایدی. فقط البسه بول اولمقله برابر خفیف ده او مالیدر. چونکه البسه نک تاکه وجود هوانک هر دورلو تبدل لرینی دویا بیلسان. و بو تحول لرینه آلیشسان. بو البسه دائماً عینی اولاً یاجق و هیچ برمومسنده دکیشمہ یه جکدر. همیل قیشان یازل ق البسه لرینی کیه جکدر. چالیشان انسانلره یاقیشان اعتیاد بودر. [2]

بوتون جلدک حساسیتی نامه آرادینی شرط لری آیاق لرینک دریسی ایچین موضوع بحث دکلدر. بالعکس دریسنک بوقسمی او کوز دریسی کی سرت او مالی و ایجادنده او کا سیر لرینی قولایلاشدیرا یاجق اولان بوتون حرکت لری وجودک هر وضعیته راحت و صاغلام او لان وضعیتی آلمای او کرده میلیدر. ظیپلامق، طیر مانمق، آتلامق بیلمه لی. وجودینک مو ازنه سنبه بولا بیلمه لی. براو پهرا دانسوری اولاً یاجنه بر قارا جه نک رقیی اولسون. رو صو ناصل حرکت لر یا پمالي، صیراسنه کوره دیک، آنیشلی یوقوشلی صارب پاتیقالاردن چرکن همیلی برقایانک دینه کوتوره جک، نه وضعیت آلمالی، وجودی و باشندی ناصل طوتمالی، اولاً هانکی وضعیتی قویمالی ... بوتون بونلری او کرده جکدر. [3] انسانی غیر باشی ای هانکی وضعیتی قویمالی ... بوتون بونلری او کرده جکدر. [3] ایسته رکن تزلی ایکن ملحوظ تهلهکه لره قارشی دائماً تسليح ایده لم. همیل هر موسس مده صباح لری یالین آیاق اوله رق او داده، مردیوه نده، باغچه ده قوشسان، همیلی آزار لا یاجق یرده کندیسی کی یا پارم. یالکز یرده کی جام پارچالرینی طوپلا دم. [4]

لوق حکیم یازین چو جوق لرک صوغوق صوده بانیو ایمه سنبه ایسته رکن تزلی ایکن

[1] Emile , p . 125 .

[2] Emile , p . 124

[3] emile , p . 140 - 141.

[4] emile , p. 141 .

صوغوق صو ایچمه لرینی ایسته مه یور . فقط مادام که لوق هر موسس مده چوجوق ک قوندورالری صو آلاماسنی ایسته یور . فقط چوجوق ترلى ایکن ده ینه قوندورالری صو آلامایا جوق می ؟ ! چوجوق او یوندہ ترله مش و صوصامش ایسه ینه صوغوق صو ایچمه لوق ک آیاقلر حقنده تطبيق ایتدیکی اصول وجوده نه دن تطبيق ایدله سین ؟ لوق چوجوقارک نمی یرلدە یاتمالرینی ده ایسته مه یور . صانکه کویایی چوجوقلری او طور مق یاخود یاتمیق ایچین قوری طوپراق آرارلر ! حکیملىرى دیکله مک لازم کلیر سه بوتون و حشیلرک روماتیز مادن کوتوروم اولدقلرینه اینامق لازم کله جگکدی . [1]

منتظم و دواملى براویقو قادر چوجوق ایچین طبیعى برشى اولا ماز . کرچە چوجونغى اولا طبیعتك قانوننه تسلیم ایتمك دوغریدر . فقط مدنی حیات بوحاله دائما مساعد دکادر . اونك ایچین طبیعه کزك هیچ اوياندىرلمقسزین دوام ابدن راحت براویقو دورندە يواش يواش کوشکلکه آليشما سنە میدان ويرمه يېكىز . [2]

حاستالق واولوم بوتون جانلى موحو دلر کي انسانك طبیعتنده داخىلدر . حاستالق ده طبیعتدىن ايلرى كلير . حاستالق كندىنى تابع حس ایتسى كلن ضرورت باغلرنىن برى در . [3]

انسانى كندى نوعنك عذا بىلرندن قورمايى دوشۇمۇت انسانى طبیعتىدىن آيرى مقدور . اونك ایچين انسان برجوق شيلر کي حاستا اولمايى ده بىلەمە ليدر . « كندىنى تداوى ایدە مەينجە حاستا اولمايى بىلسىن . بوصنعت دىكىرلىرىنىڭ يېنى طوتار . اكتىرياده دىكىرنىن زىادە موفق اوولور . بوكا طبیعت دىرلر . [4]

انسان قوتلىخى بو ضرورت قانوننه قارشى مقاومت مقصد يله توکەتىمە ملیدر . چوجوق ده بو ضرورت قانوننه قاتلانمايى بىلەمە ليدر . سخت مراتقى ، اولوم قورقوسى طبیعتىدە اولمايان شىلردر . حايوانلرک ، وحشىلرک اولومى متوكلانەدر . بو توكل الڭ طبیعى برشى در . اونك ایچين هر وقت صحىته دقت ایدە جىكىنە آرادە برا حاستا اولسۇن بىنجه داها اىي در . [5]

[1] emile p , 125 - 126 .

[2] emil , p. 127.

[3] Emile , p . 81

[4] Emile , p . 26

[5] Emile , p . 127

نمایم بده نسبه کوره بدن تربیه‌سی

روصونک بر فلسفه‌سی وارد را. فقط روصو فلسفه‌سی معتدل و موزون ذکالره مخصوص اولان منطقی بر لسانله آشیر ایتمش دکلندر. بر غوتیک قادرالله بکزهین فلسفی اثربنک اطرافند برجوق دولاشدقدن، کیزی کوشه‌لری. صاپا و قارانق یوللری ایجه او کردند کدن صو کرادر که روصوی آکلامق قابلدر. روصو فلسفی بر غوتیک در. روصو فلسفه‌سی آچیق و منطقی بر لسانله افاده ایتمه‌دیکی کبی بو فلسفه‌سیندن چیقان پره‌نسیپلر ندن چیقان قاعده‌لری ده ینه آچیق و قطعی اوله‌رق اعلان ایتمش دکلندر. اوئنک ایچین پره‌نسیپلری ایشیک، فکرک، اخلاقک تربیه‌سنه تطبیق ایدر کن دائم زیفزاک یا مقدمه، کیرینتیلر، چیقینتلر اوغرامقدمه، بعضاده فلسفه‌سینک منطقی نتیجه‌لری صیرالادر کن آتلامقدمه‌در. از جمله بدن تربیه‌سنه حریت و ضرورت پره‌نسیپلرینک حاکمیتی او قادر گوزل اعلان ایدن روصو بوضرورتك زمانه‌نسبتی دیمک اولان تدریج پره‌نسیپلرینک نتیجه‌لری و قاعده‌لری و واضح اوله‌رق موضوع بحث ایتمه‌یور. بونکاه برابر روصونک بدن تربیه‌سی برذه تکامل پره‌نسیپلر انکشاوندن باشقا برشی دکلندر. بو تکامل سایه‌سنه ضعیف و عاجز روصونک نظرنده طبیعته یعنی تکامله اویغون بر تربیه اولاماز. چوجوق حرکت ایتمک احتیاجنده‌در. حرکتسزلك بدن تربیه‌سینک، تکاملک دوشمنی در. حرکتسزلك چوجوغك بویومه‌سنه مانعدر. چوجوغك هم خویی هم ده مراجنی بوزار. «بر چوجوغك عضولری تابع طوتدقلری حرکتسزلك و تضییق لک نتیجه‌سی قانک و خلاطک دوراتی کو جله‌شدیرمک، چوجوغك قوتله‌نمه‌سنه، بویومه‌سنه مانع اولمک و بنیه‌سی بوزمق او لا بیلیر.» [1] «یکی دوغمش چوجوق بر یوماق کبی طوپلانوب او زون مدت ایچنده

[1] emile, p. 10.

قالدینی اویوشو قلقدن قورتار مق ایچین عضولرینی اوزاً مق و قیملاً اتفق احتیاجنده در [1] اوونک ایچین مینی مینی چوجوقلر ایسته دکلری کی قیمیلاً امالی، سورونمه‌لی، عضولرینی ایشله‌ته بیلمه‌لیدر. « چوجوغی راحتیجه و تهلهکه سزجه قیمیلاً انا بیله‌جکی بر بشیک ایچنه بر اقیکز. قوتله‌نه‌یه باشلاخجه او داده سورونمه‌ک، کوچوك عضولرینی آچق، اذکشاف ایتدیر مکده سربست بر قیکز. کوندن کونه قوتلندیکنی کوره جکسکز. [2] شو حالده روصویه کوره بدن تربیه‌سنک ایملک مرحله‌سی حرکت در.

صرف طوعی و انسیاقی اولان بو قسمدن صوکرا روصو هانکی نوع بدن تربیه‌سنه اهمیت ویریور، بونی آکلامق کوج دکلدر. چوجوغک هرشیدن اول فیزیکی محیطنه انطباق ایمه‌سی لازمدر. بو محیطه انطباقک واسطه‌سی ده ذکادر. ذکانک آلتلری احساسلردر. خارجی محیطدن بو تون فکر لرمزی استحصلال ایددن بو آلتلردر. احساسلر فکری تشکلک ایملک و مهم واسطه‌لریدر. حال بو که بودور چوجوغک محیطنه‌کی جسم‌لره کرک عضله‌سی کرک احساسلر واسطه‌سیله مناسبتده بولوناجغی دوردر. چونکه عضولری هنوز فازک وقابل اخنادر. حاسه‌لری ایسه غلطدن عاریدر. [3] انسانک ایملک طبیعی حرکتلری کندیسنسی محیطنه بولونان شیللرله او لچمک و فرقنه واردینی هرشیدئک کندیسنسه تعلقی او لا بیلن محسوس وصفه‌رینی دویق اولدینگندن ایملک تحصیلی ده کندی وارلغنک محافظه‌سنه عائد بر نوع تجربی فیزیکدر. حال بو که چوجوق داها بو دنیاده کی موقعی آکلامادن بر طاقم معاقلوی تحصیل‌لرله کندیسنسی بوندن آیری‌رلر. [4] چوجوق کدی کی در. بر اودایه ایملک دفعه کیرن کدی اطرافنی یوقلار، قوقلار، بر لحظه راحت دورماز. ایجه معاینه ایمه‌دکه، طانیادچه هیچ بر شیدئه امنیت ایتمز. یورو ومه‌یه باشلايان بر چوجوق ده بولیله‌در. [5] چوجوق اطرافنده کی بو تون اشیا ایله مناسبتده بولونور. اوونک ایچین ایملک معلوماتی بو اطرافنده کی اشیادن کلیر. ایملک تحصیلی بر نوع تجربی فیزیک در. ایملک فلسفه خو جالرمن آیا قدر من، الـرمن، گوزلرمن در. [6] بر صنعتی یا پمق ایچین اولا او کامخصوص

[1] emile , p . 10 .

[2] emile , p . 33 .

[3] emile , p . 121 .

[4] emile , p . 121 .

[5] emile , p . 121 .

[6] emile , p . 121 .

اولان آتلری تدارک ایتمک لازم‌در. بو آلتلرک فایدالی بر صورتده قول‌لانیلاماسی ایچین‌ده استعمالارینه اویریشلی بر صورتده صاعلام یا پمالیدر. [5] بودورده چوجوغك عضولرينى، احساس آتلری اولان عضولرينى تربیه ایتمک لازم‌در. بو تربیه‌نک اک طبیعی واسطه‌سی نهدر؟ اویوندرا. چوجوق ایچین بودورده اویوندن داها جاذب، اویوندن داها استفاده‌لى برشى يوقدر. روصو افلاطونى خاطرلايور: افلاطوندە رەپوبليک اسمندەكى ائرنەدە چوجوقلىرى اویونله بويوتىوردى. بو اویونلرک بوسربىست فعاليتلرک نتىجه‌سى كندى قوتلرمنزى قول‌لانىمايى و حسـمىزـلـهـ مـجاـورـ جـسـمـلـ آـرـاسـنـدـهـ كـىـ منـاسـبـتـلـرـىـ اوـكـرـهـ نـمـكـدـرـ. دـيمـكـ كـهـ بـوـتـونـ بـوـمـارـسـهـ لـرـاـمـ،ـ مشـقـتـ،ـ ضـرـوـرـتـ بـرـهـ نـسـيـنـهـ موـافـقـ بـرـ صـورـتـهـ اوـلاـجـقـدـرـ. بـوـاعـتـبـارـ اـيلـهـ جـيـمـنـاسـتـيقـ مـارـسـهـ لـرـيـنـكـ اـهـمـيـتـيـ بـوـيـوـكـدـرـ.ـ موـنـتـهـنـىـ كـىـ اـسـكـيـلـرـكـ يـاشـايـشـنـىـ دـوـشـونـنـلـرـ اوـنـلـرـىـ يـكـيـلـرـدـنـ آـيـرـانـ وـجـودـ وـرـوـحـ صـلـابـتـنـىـ جـيـمـنـاسـتـيقـ مـارـسـهـ لـرـيـنـهـ عـطـفـ اـيـمـشـلـرـدـرـ.ـ جـيـمـنـاسـتـيقـ اـيلـهـ تـربـيـهـ خـصـوـصـنـدـهـ لـوـقـ،ـ روـلـانـ،ـ فـلـورـىـ،ـ قـرـوزـاـ هـبـ بـرـلـهـ شـمـشـلـرـدـرـ.ـ [1] يـورـومـكـ،ـ قـوـشـمـقـ،ـ طـيرـماـنـقـ،ـ آـتـهـ بـيـنـمـكـ،ـ قـارـانـلـقـدـهـ دـوـلـاشـمـقـ،ـ بـرـشـىـ چـىـزـمـكـ...ـ كـىـ عـضـولـرـمـزـىـ،ـ عـضـلـهـلـرـمـزـىـ،ـ اـحـسـاسـلـرـمـزـىـ وـ لـلـانـدـيـرـانـ،ـ اـيـشـلـهـنـ ھـرـ شـيـشـىـ يـاـپـاـجـقـدـرـ.ـ فـقـطـ،ـ بـوـ صـورـتـلـهـ ئـهـمـيلـ بـھـرـكـسـزـ،ـ قـابـاـ وـ گـورـدـنـهـكـ اـسـيـرـىـ اوـلـانـ كـوـبـىـلـيـ يـدـكـلـ،ـ جـوـالـ وـحـشـىـ يـهـ بـكـزـهـ يـهـ جـكـدـرـ.ـ [2] بـوـ صـورـتـلـهـ تـشـكـلـ اـيـدـنـ چـوجـوقـ كـرـچـهـ كـامـلـ بـرـ اـنـسـانـ دـكـلـ،ـ فـقـطـ كـامـلـ بـرـ چـوجـوقـدـرـ.ـ [3]

شىمدى چوجوقلغك اوچونجى دورنده يىز. ئه ميل ك وجودى، عضولرى حقىلەتىشكىل ایتمش، هوایه، حرارتى، زحمتى، مشقتى متحمل بىحاله كىشىر. بودورده ئه ميل يالكىز كىندىنە كافى بىحالدە او لمغله قالمایور، قوتلىرى، آرزولرى، احتياجلىرى كېپور. بودورده ئه ميل جىزىلە ياشىلە متناسب بى صناعت او كرەتىلە جىڭدر. ترزيلىك كى وجودى گەوشەتن صناعتلىر بى اركك چوجوق ایچين موافق دەكلدر. ايكىنە ايله قىلىچ عىنى أللر طرفندن قول‌لانىلاماز. روصو طلبەسنه غير صحى صناعتلىرى منع ايدىيور. [4] فقط زحمتلى اولانلىرى دكىل. چونكە بونلر قوت وجسارت قازاندىرر. بى صناعت مارانغۇزلۇق‌در. چونكە

[1] emile, p. 122.

[2] emile, p. 112.

[3] emile, p. 167.

[4] emile, p. 223.

مارانگوزلق تمیز، فایدالی، آوده یا پیلا بیلیر وجودی فعالیت حالت بولوندیرد بر صناعتدر. [1] عینی زمانده ذهنی اویانیق بولوندیرد. « تربیه نک بویولک سری وجود و دهنی مارسه لرندن هر برینی دیکرینک بورغونلغنی کیده ره جک صورتده حرکت ایمکدر. » [2] بو دورده بدن تربیه سنک نتیجه‌سی علی العاده بر فعالیت دکل « ذهنله وجودک تساندینی افاده ایدن فایدالی بر فعالیت، ایجاد وابداعدر. روصو: « عضولرینک استعمالنی ملکه لرینک استعمالیله بر لشیدیره رک فعال و فکار بر مخلوق وجوده کتیردک. » [3] اوچونجی دورده نه میل انوزجی شودر: « چالیشقاں، قناعتکار، صبرلی، متانتلی، جسارته مشبوع بر چوجوق. » [4] عینی زمانده وجودی چهویک، اعضا‌سی یوموشاق، هر نوع وضعیتی زحمتسز جه آلا بیلیر، هر نوع حرکته مشقتتسز جه دوام ایده بیلیر، بوتون صناعتلره مستعد بزحاله در.

شیمدی دوردونجی دورده‌یز، کنجملک دورنه. نه میل آرتیق چوجوقلق حالت دورده، آداملک دورینه کیرمشدر. بودورده نه میل ه دویغو و اخلاق تربیه‌سی ویریله جکدر. نه میل بو تربیه لری آلمق ایچین وجودیله لازم اولدینی کی حاضر لانمش در. آرتق نه میل ساده‌جه قوتلی، ذکی، و فیزیکی محیطنه انطباق ایده بیلین بر حیوان دکل، دوشونن، سهون، اخلاقی و اجتماعی شخصیتی اولان بر مدنی در. نه میل ایچین نه صناعت، نه ده زراعت بودورده کافی بر ذوق تأمین ایده من. چونکه آرتق بونلره آلیشم‌در. نه میل ایچین یکی، و یکیلیکه جذب ایدن بر مشغله لازه‌در. بومشغله آو او لا بیلیر. چونکه آو بواشده بولونان بر کنج ایچین آک موافق بر ادماندر. نه میل بواشده صاغلام، بحرکای، صبرلی و یورو ملق بیلمز بر کنج‌در. آوده بواشده موفق اولمک ایچین لازم اولان بوتون وصفار نه میل ده وارددر. [5] آو وجود کی قلبی ده سرتلشدیرد. بناءً علیه نه میلی یاشنه مخصوص اولان جنسی تهلکه لردن او زا قلاشدیرد.

[1] emile , p . 225 .

[2] emile , p . 227 .

[3] emile , p . 227 .

[4] emile , p . 234

[5] emile , p . 283 .

آهـبـلـهـ پـرـوـنـيـنـكـ بـدـهـ سـيـسـهـ تـطـيـقـىـ

روصونك نظرنده چوجوقدن داها ضعیف داها آجیناچق، کندیسنى احاطه ايدن هر شیئه او ندن داها اسیر مرحمت، اهتمام، حماییه اونك قادر چوق محتاج برمخلوق وارمی در؟ [1] چوجوق ضعیفتر، هر شیدن محروم در، غی در. انسانك حالی سفالت وضعف اولدینی ایچون سسلری ده شکایت و آغلامالدر. [2] چوجوقده کی بو اقرار سزلق هم مادی، بو اهتمام هر شیدن اول بدنه بر اهتمام اولاً جقدر. هر شیدن اول چوجوغى ياشاتىق، بونك ایچون ده تراکه لردن مصون براقق، صحتنی محافظه ايمك، قوتلىدىرك، قوتلىنى آتى حسابنە بېرىكدىرك لازم در. بوسېبلە قوتلىنى احتياجلىيە متوازن وهم آهنىڭ بىحالە كتيرمك لازم در. بوسېبلە روصونك ايلك دويغوسى ايلك كوندن اعتباراً بدنه تربىيەنك، بدنه ياردىملرک ضرورتى در. برسود ننه نك انتخابى، ئەمنزىرە، هوا، حرکت يېك اچمك کوي محيطى حقنده کی اعتمالىرى روصونك ايلك بدنه تربىيە سنه ويردىكى اهمىتى كوشىرر. ايلك دورده روصو ئەمیلەك بدنه ممکن اولدینى قدار حریت ويریور. چونكە چوجوقده بىحریت ذاتاً محدوددر. هيچ اولماز سە موجوداً ولدینى قدارندن اعظمى درجه ده استفاده ايدىسىن. عىنى زماندە بوبىن هوا، حرارت، غدا حرکت ايلە ممکن اولدینى قدار قوتله نیيور.

ما كە چوجوق ضعف، سفالت، اسارت حالتىن دن بر درجه قورتولسون. تربىيەنك ايكنىجي دورنده روصو احساسلىك جهازى اولان احساس عضولىنى ايشلەتىور. اونلرە ممکن و مستعد اولدقلرى قابليتلىرى ويریور. او يون بويوك براهميت، بويوك برقىمت بناه علىه أك مكمل واسطه سى در. چوجوق ایچىن بوندن داها جاذب، بوندن داها استفادەلى برشى يوقدر. چوجوق او يونلر سايىھىسىدە احساس عضولىنى ايشلەتىمە يە و بو عضولىك واسطه سىلە خارجى محيطه انطباقە موفق اولەرق اقتدار قازانىر. بناه علىه اللىك آياقلرک، كوزلىك و بوتون وجودك حرکتى، فعالىتى، ممارسه و بىحر كليلكى الزمدر. بوتون بوعضولىك يالكىز سرىستىسى دكىل، تحمل و صلايتى تأمين ايدىلە جىكىندن چوجوغىڭ اقتدارى بر درجه داها

[1] emile, p. 75

[2] emile, p 04

چو جوقلگ او چونجی دوری بو آهنهڭ دورىدیر . بو دورده روصو طلېسەنە
حى فقط زەختلى بىر صناعتى او كرەتىور ، بو مارانغۇزلىق در . روصو ئەمېلەك روحىلە
بىدنى آراسىنە تساند تامىن ايدىيور . مع هذا بو موفقيت كافى دىلدر . چونكە
ئەمېل كرچە چوجوق اولەرق قوتلى در . فقط انسان اولەرق ضعيفدر . انسان
اولەرق قوتله ئەسى دە لازىمدر . چو جوقدە كى چو جوقلگ بو فضله قوتى مستقبل انسان
ايچون الزمىد . بىر فضله لق ايلرىدە موازنەنک واسطەسى اولاچقدر . نته كىم دوردو نجى
دورە كىرن ئەمېل صاغلام، بىحر كاي صىرىلى و يورولىق بىلمىز بىر كىنج اولدىغىندىن بو دورك
اڭ طبىعى مشغۇلەسى اولان آوى تام بىر موفقيتىلە ياخىپلىك جىكىدەر . آو بويوك انسانلارە
مخصوص اولان يكى قوتلى يكى اعتىادىلە تجهيز ايدەجىك، بويوكلارە مخصوص اقتدارى
قازاندىرا جىقدەر .

زان ژاق روصونک بدن پدانغو جیاسی هپ یار دیم پدانغو جیاسی در . روصو طبیعته موجود اولان ضعفی بر امر واقع اوله رق قبول ایتمک شویله دورسون ، متمادیاً بو ضعفی قوته قلب ایتمک چاره لرینی آراشدیده یور . نه میله اقتدار قازاندیده یور . بوصور تله احتیاج لرینه کافی بر آدام یا پمپ ایسته یور . قوتلریله احتیاج لری آراسنده موازنه او لمایان چو جو قلق حالی روصو ایچون بر غایه دکادر . کرچه چو جو حق طبیعی بر مخلوق در . فقط روصونک « طبیعی آدام » ، طبیعت ، طبیعی حال » دیدیکی شی بود کادر . روصونک « طبیعی آدام » ، طبیعت ، طبیعی حال » دیدیکی شی ؟ آرزولریله قوتلری آراسنده تام بر آهنک اولان بویوک انسانک اقتدار حالیدر . بناءً علیه روصو ایچون بدنی تربیه نک هدفی آرزولریله قوتلری آراسنده هیچ آهنک او لمایان چو جو غلک سفیل حالی دکادر . بالعکس آرزولریله قوتلری آراسنده آهنک اولان بویوک انسانک اقتدار حالیدر . روصوده بدن تربیه سنک هدفی ایشته بو جسمانی اقتداردر . بالعکس قوتلریله احتیاج لری آراسنده آهنک اولان بویوک انسانک حالی ، اقتدار حالیدر . روصوده بدنی تربیه نک هدفی ایشته بو اقتداردر .

منفی تربیه بره نسینک بدن تربیه سی نظیبقی

منفی تربیه جمعیت مداخله سنک الغاسیدر. بو پره نسینک بدن تربیه سی نظیبقی نه اولا بیلیر؟.. اولا چو جوغنگ اجتماعی محیط لردن، شهر لردن او زاقلاشیدر ملایمی در. ئەمیل قیرده بویویه جکدر. چونکه انسانلرک طبیعتنده قارینجا یووالرندہ اولدینگی کبی اوست اوسنیه ییغیلمق یوقدر. انسانلر نه قادر طوپلو اولورلرسه او قادر بوزولورلر. جسمانی عذرلر کبی اخلاقی سلیمانی لرده شدتلى رقابتک قطعی نتیجه سیدر. [1] شهرلر بشر نوعنک کردابی دز. انسانک صولو غنی هم جنسلى ایچین قانلدر. [2] ئەمیل شهر لردن او زاقلاشارق طبیبه سنک روحی کبی بدنی ده بو طبیعی محیط ده انکشاف ایده حکدر. بو طبیعی انکشافک عاملی ساده جه طبیعتدر. هیچ برفکر، هیچ بر تعلیم، هیچ برمداخله بوانکشاف ایچین لازم دکلدر. جسمانی طبیعت کندی تکملنک بوتون شرط لرینی حائزدر. طبیعت کندی کندیسنه کافیدر. روصو ئەمیلی شهر لردن او زاقلاشیدر مقامه يالکىز بدنک طبیعی صورت ده ازکشافه ازکل اولان غیر صحی بر محیط دن او زاقلاشیدر ییور. بوصورتله ئەمیلی طبیعی ایچین قویش او لیسیور. فقط بوده کافی دکلدر. بدنک طبیعی بر انکشافه مظهر بر محیط ایچین هر دورلو انسان مداخله سنک ده منعی لازم کلیسیور. يكی دوغان چو جوقلرک اولا بیلمه سی ایچین هر دورلو انسان مداخله سنک ده منعی لازم کلیسیور. تا قیه، صارغی، وجودی هیچ بر واسطه ایله و هیچ بر صورتله تضییق ایدله مەلی در. تا قیه، صارغی، قونداق کبی واسطه لرله چو جوغنگ حرکت لرینی تضییق ایتمەلیدر. چو جوق طبیعتک ایستادیکی کبی قیمیلدا مالیدر. چو جوغنگ باشنى یاصھیلە مالیدر. چو جوغنگ باشى طبیعتک آرزو ایتدىکی کبی شکل آمالیدر. خلاصه چو جوغنگ جسمانی حرکت و انکشافه قارشى تما میله منفی قالمق لازم در. بومنفی تربیه نک نتیجه سنده وجودی سربست قالان چو جوقلرک فنا وضعیتلرە کیرە جکلارنى و عضولرینک ایتىشكىنە مانع اولا جق ضرولى حرکت لر فنا پاچقلرینی ادعا ایدرلر. بو، تجربه طرفندن تأیید ایدله مین ياكىش ملاحظه لردن برىدر. سربست بر حالدە بوبوین چو جوقلر آراسنده بردانه يارالى ياخود ساقات كورولمز. ذات

[1] emile, p. 32.

[2] emile, p. 32.

حرکتلر اشاسنده مضر اولان قوتی صرف ایده‌منزلر. جبری بروضعت آلدقلری زمان یو وضعیتک ترکی لازم کلديکنی خبر ویره‌جک اولان آجی در. [1] فقط هر نه اولسه چوجوغنگ حاستا اولماسی بر امکاندر. لا کن حاستالقد طبیعتک ایچنده‌در. لازم که ئه میل حاستا اولمای بیلسین. « چوجوق کندیسنی تداوی یه مقترن اولاما نجه حاستالاما نایدې بیلمه‌لیدر. ناصل که حایوان حاستا اولدینه زمان سسزجه اضطراب چکر. بوندن دولاپی حیوانلر انسانلردن داها چوق ضعفه دوشمه‌یورلر. ئه ودت ده نیله‌جک که حیوانلر طبیعته اویغون بر طرزده یاشادقلری ایچین حاستالقلره نسبتة داها آز معروض اولییورلر. فی الواقع ھەمیله ویرمک ایسته‌دیکی یاشامق طرزی ده بودر. بو طرز یاشاییش دن ئه میلک استفاده‌سی ده عینی اولا جقدر. [2] حاستالغک میدان بر اقا یاجنی وزمانک شفالاندیرا جنی بر چوق انسانلری يالکز صبر سز لق قورقو مراق علاج يوزندن تلف اولمشدر.

دو قتورلر طبیعتک ضرورتلرینه مداخله ایدن انسانلردر. بونلر شفالاندیره مادقدن باشقا یکی یکی دورلرده قازاندیریرلر. تبلک، قورقاقلق، اینانغا جاق، اولوم قورقوسی کې. وجودی تداوی ایدر کن جسارنى اولدیرلر. اوئلک ایچین دو قتورلر حاستالقلردن دها تھلکه‌درلر. شیمدی ده حیات و صحت ایچین هانکی طرز داها فاید لیدر؟ حیات و صحت ایچین هانکی طرز حیاتك داها فایدالى اولدیغنى بیلمک ایچین اڭ صاعلام، اڭ دینجواڭ اووزون عمرلى اولان قوملرک طرز حیاتى بیلمک لازمدر. تدقیقک نتیجەسندە طبایته حراجعتک انسانلرک صحتلرینی آرتدىرمایه و عمرلرینی اوزانما یه خدمتی اولمادینی آکلاشیلر سه یو صنعتک فایداسی اولمادیغنه حکم ایتمه‌لیدر. چونکه يالکز زمانی، انسانلری و شیلری زیان ایدییور. يالکز بو زمانی قایب ایتمک ضرریله قلامایور. بوزمان بزه اذا ایتمکله چدیکی ایچین فنالق کیدر. بر انسان او تو ز سنه حکیملرک اڭنده یاشایا جغنه اوون سنه حکیمسز اوله رق کندیسی ایچین یاشاسین داها ایدر. [3] « طبیعته اویغون یاشا، حبرلى اول، و هکیملری قوو، اولومدن قورتولاتولامازسک، فقط اونى يالکز بر کرە دویا جقسىك. حال بوكه هکیملر اونى پريشان مخیله که هر کون صوقارلر. حال بوكه ساخته

[1] emile, p. 17.

[2] emile, p. 26.

[3] emile, p. 27.

صنایعتلری حیاتى اوزاتاجق يورده بو حیاتك ذوقنى قاچىرلر . [1] فقط رو صونك بو
خصوصمى مطلقى در ؟ علیهندە بولۇندىغى طبابت هانكى طبابتدر ؟ « او كرهتن علم
و تداوى ايدن طبابت شىزىز كە ايى در . فقط آلداتان علم و اولدىرن طبابت فنادر . بىزه
بونلىرى تفريق ايتمك يولنى كوشته رىكىز . مسئله نك جان دامارى بودر . » [2] « بىكا
هر زمان سوپىلە ئىلدىكى كى ، دىيە جىكار كە خطا طېيىك در . حال بىكە طبابتىك كىندىسى خطا
ايىشلە من . پك كوزل ، شو حالدە طبابت طېيسىز اولەرق كلسىن . زира بىر لىكىدە كىلدىكە
صنعتىدن بىلا نەجىك اميد يرىنه صنعتكارك خطالىندىن يوز كرە فضالە قورقۇلا جىقدر . » [3]

اچناعیلہ شرمنہ رہ نیینہ کورہ بولہ نیینہ

روصو چو جوقلغىك ايمىك دورنده حر كتلىرك حر يتنى ايسته يور . اىكىنجى دورنده
احساس عضولرىنىڭ ممارسى-هسنى ايسته يور . او چونجى دورنده وجودك فايدالى بر
صورتىدە چالىشماسىنى ايسته يور . بوصورتالە تشكىل ايدن ئەمېلى صاغلام، چەويك، چالىشقاڭ
خلاصە مكمل برحىوان حالنە كتىرييور . روصو بوانمۇزجى انسانىڭ مداخىلە سىندىن آزادە
اولەرق وجوده كتىرييور . فقط بوتون بو وصفلى روصودە بدنى تربىيەتكى صواك غايىسى
دكىلدر . ئەمېلىك يالكىز مكمل برحىوان دكىل ، مكمل برا آدام، اجتماعى بىر مخلوق او لمائى دە
لازمدر . چونكە بىر جمعىت اىچىنده ياشامايە مجبوردر . ئەمېلە ويرمك ايسته دىكى بىن تربىيەسى
عضوينىڭ صرف فيزىيولوجيائى ازىكشافىدىن و تكملەندىن عبارت او لان حىوان تربىيەسى
دكىلدر . بىر تربىيەتكى بىرده مدنى سىجىيەسى واردە . كىرچە چو جوقلىرك او يقولرى او زون
او لمالىدر ، دىيور . بونى تىتىت ايدن طېيىتىدر . إك سالم اعتىاد كونشلە ياتوب كونشلە
قالقىمىقى در ، دىيەن ۋان ۋاق روصو، متعاقب سطىرلرنده : فقط مدنى حىيات بوكا مانعدر .
چونكە كافى درجه ده طېيىدىكىلدر ، دىيور . داها صو كرا چو جوغۇنى او لا طېيىتك قانونى
تسلىيم ايمىك لازم، فقط او نۇئامالى كە كىچ ياتاجق ايركىن قالقاچق ، بىردىن بىرە او ياناجق،
كىچە يى آياقدە كېرىھە جىڭدر . او نىڭ اىچىن او لا راحتى ياتمايە آلىشدىرمالى، ياتار ياتماز
او بوماسنى بىلەن اىچىن راحتىسى دوشىك يوقدر، يوموشاق ياتاق مضرىدر، ئەمېلى بىعضاً دە

[1] emile , p . 61 .

[2] e-mile , p . 25 .

[3] emile , p . 25 .

اویاندیرمالی ... [1] دییور . شو حالده روصو ئەمیلک اریقوسنی صرف طبیعته کوره دکل ، موجود و مؤسس جمعیتک ضرورتلرینه ، احتیاجلرینه کوره تنظیم ایدییور . روصو بدنک طبیعته رعایت ایتمکله برابر بو طبیعتی اجتماعیله شدیرییور . روصونک اویونلره عطف ایتدیکی اهمیتی بیلییورز : بو اهمیت صرف جسمانی بر تکملاندیشہ سیله می در ؟ روصونک اویونندن بکله دیکی غایه صرف فردک عضویتک تکمیل می در ؟ حاير . روصو ایسته یور که اویون اجتماعی بر تربیه نک واسطه‌سی اویلسون . بو فکرینی بر اثرنده صراحت سویله یور : بوتون قولاثرلرده بر ژینناس یاخود بدنی ممارسه‌لره مخصوص بویر تأسیس ایتمه لیدر . دیدکدن صوکرا چوجوقلرک کندی هوا و هوسلرینه تابع اوله رق آیری آیری اوینامالرینه مساعده ایدله مه‌سنسی ، بلکه هر کسک آرزو دویلیغی مشترک بر مقصد اوغورنده مسابقه ورقابی دعوت ایده جک مشترک و عمومی اویونلرک اوینامه سنسی ایسته یور . چونکه اویونلرک مقصدی يالکن چوجوقلری مشغول ایتمک ، وجودلرینی قوتلندیرمک ، چهویک بر حاله کتیرمک ، ایرکندن قاعده‌یه ، مساواته ، قارده‌شلکه ، مسابقه‌یه ، همشهریلرک کوزی اوکنده یاشاما یه ، عامه‌نک تقدیرینی جلبه آیشیدیر مقدر . (2)

چوجوقلاغک اوچونجی دورنده ئەمیله او کرده تملک ایسته دیکی مارانغوزلق بدنی فعالیتک اجتماعی و مدنی بر شکلندن باشقا برشی دکلدر . روصو طوپاچ کی حرکت ایچین حرکتی دائم ایسته مه یور . بالعکس دقت ، تحفظ ، حکم ، سرعت انتقال کی انسانده اجتماعی تربیه عنصرلرینی تیمه ایدن ممارسه‌لره اهمیت ویرییور . حتی چوجوقلرک بویوک آداملره مخصوص ادمان و ممارسه‌لرله مشغول اویمالرینی ایسته یور . [3] بو خصوصده چوجوقلره عطف ایدیلن قابلیتسزلکی رد ایدییور . بو قابلیتسزلک و همدن عبارت اولدیغی سویله یور . عضولری بویوک بر انسان قادر مکمل اولان چوجوقلره هریرده تصادف ایدییور . همان هر پنایر یرنده الاری اوزرنده یوروین ، صیحرایان ، ایپ اوزرنده یوروین چوجوقلر کورییورز . چوجوقلر آراسنده مکمل رقاصلر درجه‌سندنده مکمل حرکتلر و کوزل وضعیتلر آلمایه و نازک رقصلره مقتدر اولانلری وارد . سکنر یاشنده ایکن کندیسندن

[1] emile , p . 127 .

[2] J . J Rousseau , G . de Pologne .

[3] emile , p . 151 .

بویوک بر کانی چالان صنعتکارلری بیله حیرتە دوچار ایدن چوجوقلر کورولمشدەر . [1] روصو بوتون بونلری سویله یەرك چوجوقلرک بدنە اجتماعی و مدنی حرکتلر ، وضعیتلر ، اعتیادلر قازاندیرلمەسی ممکن ولازم اولدیغى احساس ایدییور . مدنی بر انسان کالانی بولان ئەمیل ایچون اك کوزل ، اك شایان توصیه سپور سیاحتدر . سیاحت بر ذوقدر . سیاحتى او طوراً عطالىت و رخاوت ایچنده دکل ، آچىق هواده يورو یەرك ، اطرافى ، هر شىئى کوردرک و هر شىئى راحتىجە سیر ایده رک ياماسنى ایستەیور . بونك ایچون اك کوزل چاره يورو مکدر . يورو یەرك سیاحت ایدن آدام ایستەدیکى زمان حرکت ایدر . ایستەدیکى زمان دورور و بر انسانك كچمه‌سی ممکن اولان هر يردن چەبىلير . ایستەدیکى قادر ادمان يامش اولور . يورو یەرك كىدىن آدام نه آته تابعدر ، نەدە سەيسە . يورو یەرك كىدىن آدام يالكىز كندىنه تابعدر . و بر انسانك طاداجى خرىتك هېسى طادار . [2]

ایشتە روصو بدن تربیه‌سی بویله آكلایور . تربیه‌سینك بوتون شكللىرنده اولدیغى کې بدن تربیه‌سی دە پەنسىپلرینك انكشافىدن باشقان بىشى دكادر . روصو بدن تربیه‌سندە طبیعتك اولىتى ، قبول ایدییور . طبیعتى حرکتلرنده ، انكشافىدە اعظمى درجه‌دە سربىست براقيور . طبیعتك خىركار اولدیغىنە قانع اولان روصو بو سربىستىكىن قورقايىر و طبیعتى مەحافظەدن عبارت اولان صحى اك بویوک نعمت بىلیيور . بونكاه برابر روصو زەختى ، بو طبیعتك ایچنده بولىيور . ئەمیل زەختىن ، المدن قورومق شویله دورسون ، بالعکس زەختى ، المە ، حتى حاستالغە آلىشدىرييور . طبیعتك حاكمىتىدە ضرورتلرى بو صورتله قبول ایدن روصو عىنى طبیعتك سىرىنى ، تکامل صفحەلرini قۇوالايىر . ئەمیل ك وجودىي ياشنە ، استعدادىنە کوره ايشلە تىور . هر دورلو يكى قوتلر ، يكى اقتدارلرلە تىجهيز ایدیيور . بوتون بونلری ياباپىلەمك ایچون طلبەسنى شەرلەرن ، انسانلرک كردابىندن اوzaقلالاشدىرييور . قىرە ، طبیعتە كوتورىييور . طبیعتك بوتون نعمتلىرنىن استفادە ايدبىلەسی ، قوتلى و مسعود اولاپىلەسی ایچون ئەمیل ك نقصانلىرىنى تىما ملايىر . اونى قوتلەندىرييور . ئەمیل ك آرزولرىلە ، اقتدارى آراسىنە موازىنە تامىن ایدیيور . فقط روصو بدنە طبىعى بىر تربىيە ويرمكلاه قالمائىر .

[1] emile , p . 152 .

[2] emile , p . 504 .

بوبندن اجتماعی تربیه ده ویریور . ئەمیل ک جمعیت ایچریسندە یاشایابیلمەسى ایچون آلاماسى
کلن جسمانی اعتیادلری دەقازاندیریور . بوصور تله ئەمیل ک وجودى، عضولرى، حرکتلرى،
طورلرى طبیعى اولەرق برسجىھ قازانىور . بوصور تله تشكىل ایدن ئەمیل انمازجى نەدن
عبارتدر؟ قوتلىرى احتىاجلىرىنە كفايت ایدن حر، مسعود طبیعى آدامك بدن انمازجى ...

اسماعيل محقق